

EĞİTİMDE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ BÜLTENİ

Mor Sertifika Programı, eğitimde toplumsal cinsiyete yönelik ayrımcılığın giderilmesine katkı sunmayı hedefleyen bir programdır. 2007 yılından itibaren Sabancı Üniversitesi tarafından ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın ortaklığıyla lise öğretmenlerine toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik farkındalık kazandırmak amacıyla yürütülmektedir. Proje ekibi olarak, program kapsamında toplumsal cinsiyet eşitliğini kamuoyunun ve karar alıcıların gündeminde tutabilmek için eğitimde toplumsal cinsiyet eşitliği bülteni hazırlamayı hedefledik. Bültenle birlikte eğitim sistemindeki paydaşların, eğitimde toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin farkındalığını artırmayı ve yapılan çalışmaların yaygınlaştırılmasını sağlamayı amaçlıyoruz. Böylece Mor Sertifika Programı'na katılmış öğretmenlere, eğitim ve toplumsal cinsiyet eşitliği alanında çalışan sivil toplum kuruluşlarına, Milli Eğitim Bakanlığı ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın ilgili uzmanlarına ulaşarak bu kapsamda yapılan gelişmeleri paylaşmayı arzuluyoruz.

Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Bülteni'nin birinci sayısı Haziran 2016'ya kadar gerçekleştirilen etkinlikleri kapsamaktadır.

MOR SERTİFİKA PROGRAMI'NDAN HABERLER

SABANCI VAKFI

Sabancı Üniversitesi

MOR SERTİFİKA PROGRAMI BAŞVURULARI AÇILDI

Sabancı Vakfı'nın finansal destek sunduğu, Sabancı Üniversitesi ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın paydaşı olduğu Mor Sertifika Programı'nın başvuruları açıldı. Program 2016 yılında Aydın, Edirne, Kars, Nevşehir, Ordu ve Van illerindeki lise öğretmenlerinin katılımıyla 5-9 Eylül tarihleri arasında İstanbul Sabancı Üniversitesi Tuzla Kampüsü'nde gerçekleşecektir.

Ayrıntılı bilgi için görseli tıklayınız.

6 İLDE YEREL FARKINDALIK EĞİTİMLERİ TAMAMLANDI

Mor Sertifika Programı proje ekibi, 9-31 Mayıs tarihleri arasında Aydın, Edirne, Kars, Nevşehir, Ordu ve Van illerini ziyaret ederek lise öğretmenleriyle toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi ve atölye çalışmaları gerçekleştirdi. İkişer gün süren eğitimlere her ilden 35-40 öğretmen katıldı. Eğitimlerin ilk gününde toplumsal cinsiyet kavramı ve cinsiyet eşitliği üzerine farkındalık eğitimleri verilirken ikinci gün, programın tanıtımı yapılarak görsel ve yazılı medyada toplumsal cinsiyet tezahürlerini ele alan atölye çalışmaları gerçekleştirildi.

MOR SERTİFİKA PROGRAMI'NDAN HABERLER

EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİ İÇİN TOPLUMSAL CİNSİYET SERTİFİKA PROGRAMI

İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyoloji ve Eğitim Çalışmaları Merkezi (SEÇBİR) ve Sabancı Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Forumu'nun yürüttüğü Mor Sertifika Programı kapsamında, eğitimde toplumsal cinsiyet eşitliğinin güçlendirilmesi amacıyla öğretmen adayı üniversite öğrencilerine yönelik bir sertifika programı açıldı.

Sabancı Vakfı desteğiyle gerçekleştirilen program; sosyolojiden psikolojiye, hukuktan sosyal politikaya, edebiyattan medyaya farklı alanlardan akademisyen ve uzmanların katkısıyla 2 Nisan-21 Mayıs tarihleri arasında düzenlendi. Programa İstanbul ve Bursa'daki dokuz eğitim fakültesinden 31 öğrenci katılırken 28 öğrenci sertifika almaya hak kazandı.

SABANCI VAKFI

Sabancı
Üniversitesi

"NEDEN OLMASIN?"

Sabancı Üniversitesi Mor Sertifika Programı kapsamında Bilgi Üniversitesi Çocuk Çalışmaları Birimi (ÇOÇA) ile yürütülen Üniversite Öğrencileriyle Oyunlarla Toplumsal Cinsiyet Atölyesi İstanbul'da düzenlenen Çocuk Bienali'ne katıldı. Bienal kapsamında 6 ve 9 Mayıs'ta ortaokul öğrencilerine "Neden Olmasın?" isimli kutu oyunu oynatılarak toplumsal cinsiyet eşitliği farkındalığının artırılması hedeflendi. Ortaokul öğrencilerine oyunları, Sabancı ve Bilgi Üniversiteleri'nden gönüllü öğrenciler oynattı. Bienal'de gerçekleştirilen atölyelere 47 ortaokul öğrencisi katıldı.

MOR SERTİFİKA PROGRAMI'NDAN HABERLER

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİYLE MATERYAL GELİŞTİRME ATÖLYESİ

Sabancı Vakfı'nın desteklediği, Sabancı Üniversitesi Mor Sertifika Programı kapsamında 2016 yılı içerisinde yürütülen bir başka programda ilkokul öğretmenleriyle toplumsal cinsiyet farkındalığı materyal geliştirme atölyesi oldu. 12 hafta sürmesi planlanan program, ilkokul seviyesinde toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamaya ve farkındalığı artırmaya yönelik yaklaşım ve materyal eksikliğini giderilmesi için katkı sağlamayı ve toplumsal cinsiyet materyallerinin ilkokul seviyesine uyarlanmasını amaçlıyor. İstanbul'daki 20 ilkokul öğretmenin katılımıyla 12 Nisan'da başlayan atölye çalışmalarında, öğretmenlerin toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı ders planı ve materyaller geliştirmesi hedefleniyor.

TÜRKİYE'DEN VE DÜNYADAN İYİ UYGULAMA ÖRNEKLERİ

EĞİTİMDE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ TEKNİK DESTEK PROJESİ

Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Geliştirilmesi Teknik Destek Projesi (ETCEP), MEB Ortaöğretim Genel Müdürlüğü tarafından British Council teknik desteği ve Avrupa Birliği mali desteği ile Eylül 2014'te başladı. Eğitim alanındaki tüm paydaşlara toplumsal cinsiyet eşitliği bakış açısını yerleştirmeyi amaçlayan proje; Batman, Erzurum, İzmir, Karaman, Malatya, Mardin, Samsun, Sivas, Şanlıurfa ve Trabzon'da olmak üzere on pilot ilde ve toplamda 40 okulda çalışmalarını yürütüyor. Programın amaçları arasında okullarda kadın ve erkek öğrenciler arasında toplumsal cinsiyet eşitliği ilkesinin yaygınlaştırılması ve eğitim sisteminde eşitliğe ve toplumsal cinsiyete duyarlı yaklaşımın benimsenmesine katkıda bulunulması yer alıyor. Bu amaçla dünyadan iyi örnekleri takip eden ETCEP ekibi, Finlandiya ve İsveç'teki toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik politika, mevzuat ve uygulamaların gözlemlenmesi ve eğitimde toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına ilişkin yeni fikirlerin geliştirilmesi amacıyla 11-15 Nisan 2016 tarihleri arasında iki ülkeye ziyaretler gerçekleştirdi. Ayrıntılı bilgi için linki [tıklayınız](#).

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ KARNESİ

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV), 81 il için toplumsal cinsiyet eşitliği karnesi hazırlayarak cinsiyet eşitliğini il düzeyinde ölçüp yereldeki durumu kadınlar açısından değerlendirdi. Yereller İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Endeksi ile Toplumsal Cinsiyet Güçlenme Endeksi dikkate alınarak hazırlanan karnede, İstanbul her iki endeks içinde 81 il içerisinde eşitlik düzeyi en yüksek il oldu. Karnede endekslerin yanı sıra iller; eğitim, karar mekanizmalarına katılım, istihdam, sağlık ve kadınlara yönelik hizmetler alanında belirlenmiş birtakım göstergeler kullanılarak da değerlendirildi. Karneyle ilgili ayrıntılı bilgi için linki [tıklayınız](#).

ÇALIŞAN KIZ ÇOCUKLARI VE EĞİTİM

"Çalışan Kız Çocukları ve Eğitim: Çocuk Hakları Çerçevesinde Sorunlar ve Çözüm Önerileri" başlıklı panel 28 Nisan 2016 tarihinde, Aydın Doğan Vakfı ve Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etütler Vakfı (TESEV) ortaklığında gerçekleştirildi. "Türkiye'de Çocuklar" web sitesinden elde edilen bulgular ışığında, Türkiye'de 6-17 yaş grubu arasında çalışan kız çocuklarının çalışma koşulları ve eğitim olanakları tartışıldı.

TÜRKİYE'DEN VE DÜNYADAN İYİ UYGULAMA ÖRNEKLERİ

LGBTİ ÖĞRENCİLERİ AİLE VE OKUL KISKACINA KARŞI NASIL KORUMALI?

Kaos GL ve Pembe Hayat Dernekleri, Ayrımcılığa Karşı Gökkuşluğu Koalisyonu projesi kapsamında *LGBTİ Öğrencileri Aile ve Okul Kiskacına Karşı Nasıl Korunmalı?* kitapçığını yayımladı. Öğretmenlere yönelik hazırlanan el kitabı, eğitimde homofobi ve transfobiye odaklanarak okulda LGBTİ öğrenciler ve ailelerle çalışırken dikkat edilmesi gereken noktalara değiniyor. Rehber ve sınıf öğretmenleri için geliştirilen önerilere ulaşmak için linki [tıklayınız](#).

TOPLUMSAL CİNSİYET VE EĞİTİM DERNEĞİ

Toplumsal Cinsiyet ve Eğitim Derneği (Gender and Education Association-GEA), İngiltere ve Galler'deki toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı okullar ile sivil toplum kuruluşlarını bir araya getirmeyi amaçlıyor. Bu kapsamda Okullarda Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Liderlik Ağı (Gender Equalities Leadership in Schools Network), toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalığı artırmak için çalışan okulları, eğitim alanında çalışanları, gençleri ve aileleri destekliyor. 2014'ten itibaren devam eden programda şimdiye kadar Londra, Plymouth, York ve Güney Galler'den 10 okulda Toplumsal Cinsiyet ve Feminizm kulüpleri kurularak çeşitli aktivite ve kampanyalar oluşturuldu. Ayrıntılı bilgi için linki [tıklayınız](#).

KIZLAR OKULA!

Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanlığı, ABD Uluslararası Kalkınma Ajansı (USAID), Barış Gönüllüleri (the Peace Corps) ve daha birçok kuruluş ve program tarafından desteklenen Kızlar Okula (Let Girls Learn) projesi giderek büyüyor. Proje kapsamında dünya genelinde kız çocuklarının okullulaşmasına yönelik 300.000 öğretmene eğitim verildi ve sadece bir yılda 35 milyondan fazla ders kitabı ve materyal, kız çocuklarına ulaştırıldı. 2006 yılından itibaren yalnızca Somali'de 375.000 okul çağındaki kız çocuğu eğitime kazandırıldı. Projeye ilgili ayrıntılı bilgi için linki [tıklayınız](#).

MOR SERTİFİKALI ÖĞRETMENLERİMİZDEN

Boztepe Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Ordu

8 MART DÜNYA KADINLAR GÜNÜ ETKİNLİKLERİ

8 Mart Dünya Kadınlar Günü etkinlikleri kapsamında Çanakkale, Eskişehir ve Ordu başta olmak üzere birçok ilden Mor Sertifikalı öğretmenlerimiz okullarında panolar ve broşürler hazırladı; öğrencilerle skeç, video gösterimleri ve söyleşiler gerçekleştirdi.

MOR SERTİFİKALI ÖĞRETMENLERİMİZDEN

EĞİTİMDE İYİ ÖRNEKLER KONFERANSI'NA KATILDIK

Mor Sertifikalı öğretmenler, Sabancı Vakfı ve Sabancı Üniversitesi'nin kurumsal desteğiyle Eğitim Reformu Girişimi tarafından düzenlenen 13. Eğitimde İyi Örnekler Konferansı'na katılarak deneyim paylaşımı atölyesi gerçekleştirdiler. Aydın'dan Sultan Sal, Eskişehir'den Şule Sarı ve Kocaeli'nden Mustafa Yüksel'in katıldığı atölyede öğretmenlerimiz okullarında toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin geliştirdikleri projeleri anlattılar.

ALİ AKKANAT ANADOLU LİSESİ

3. TOPLUMSAL CİNSİYET VE AYRIMCILIK ÇALIŞTAYI
06 Mayıs 2016

Hazırlayan: Gülden Gacener

Ali Akkanat Anadolu Lisesi
06 Mayıs 2016
10:00- 16:00

TOPLUMSAL CİNSİYET VE AYRIMCILIK ÇALIŞTAYI

İstanbul'da Ali Akkanat Anadolu Lisesi Felsefe Kulübü tarafından bu yıl üçüncüsü düzenlenen Toplumsal Cinsiyet ve Ayrımcılık Çalıştayı, 6 Mayıs 2016 tarihinde gerçekleştirildi. 2010 yılında Mor Sertifika Programı'na katılmış öğretmenimiz Gülden Gacener'in öğrencileriyle birlikte düzenlediği çalıştayda ayrımcılık, nefret söylemi ve cinsel şiddet konuları tartışıldı. Programın detayları için görseli [tıklayınız](#).

ÖĞRETMENLERİMİZ TOPLUMSAL CİNSİYET EĞİTİMLERİ VERİYOR

2013 yılında Mor Sertifika Programı'na katılan öğretmenimiz Zeki Yıldırım, Eskişehir Ticaret Odası AB Bilgi Merkezi girişimci adaylarına yönelik toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi vererek konunun farklı paydaşlara ulaşmasını sağladı.

MOR SERTİFİKALI ÖĞRETMENLER ANLATIYOR

Programa 2014 yılında Ordu'dan katılan Nejla Doğan

“Ülkemizin modernleşmesi için yurt çapında gerçekleştirdiği başarılı projeleri için Sabancı Üniversitesi özelinde Mor Sertifika ekibine sistemli, düzenli, kararlı ve başarılı çalışmaları için çok teşekkür ediyorum. Bu ekipte bulunup eğitime katıldığım için kendimi çok şanslı buluyorum. Bir eğitimci olarak benim bile göremediğim birçok konuda bilinçli bakış açısı geliştirmeme yardımcı olan herkese minnettarım. Başarılarınızın devamını diliyorum. Sizden bir bayrak devraldık ve bu bayrağı ulaşabileceğim her yere götüreceğim.”

Programa 2014 yılında Edirne'den katılan Yaşar Özel

“Programa katılmadan önce toplumsal cinsiyet eşitsizliği konusunda genel bir fikrim vardı ve buna şiddetle karşıydım. Ancak Mor Sertifika Programı sürecinde toplumsal cinsiyet eşitsizliği konusundaki kendi eksiklerimi tamamlama fırsatını elde ettim. Belirlenen konularla ilgili deneyimlerini ve bilgi birikimini katılımcılara aktaran hocalarımızla farklı fikirlerin paylaşımını yaparak, çevremizdeki cinsiyet eşitsizliği durumlarında olumlu algı oluşturmanın ne derece önemli olduğunu daha iyi kavradım. Aile ortamında ve iş hayatında toplumda cinsiyet eşitsizliğini daha iyi anlama ve çözüme odaklanmada izlenebilecek yollarla ilgili deneyim kazandım. Ayrıca yaşam içinde çoğunlukla atladığımız kadın-erkek cinsiyetlerinin dışında LGBTİ bireylerin cinsiyet eşitsizliği konusunda ne denli zorluk ve sıkıntılar yaşadığının farkına vardım. Kısacası toplumda cinsiyet eşitsizliği konusunda çevremde algı oluşturabileceğim düşüncesine çok daha fazla inandım ve kendime olan güvenim arttı. Bu programa katıldığım için kendimi şanslı hissediyorum. Keşke tüm eğitimciler Mor Sertifika Programı ya da benzer eğitimlere katılabilseler.”

bize ulaşın

0216 483 90 00 *3150

morsertifikaprogrami@sabanciuniv.edu

www.genderforum.sabanciuniv.edu

Mor Sertifika Programı - Sabancı Üniversitesi. Orhanlı, Tuzla, İstanbul, 34956